

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Margaritæ Abbatissæ monasterij sanctæ Mariæ de sancta Columba de Blendeka, ejusque sororibus tam præsentibus quàm futuris regularem vitam professis in perpetum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

114 Epistolarum Innocentij III.

degundis Piastavensis commisimus inquisitionem eorum. Qui secundum mandatum nostrum in negotio procedentes, tam super his quae fuerunt in nostris litteris comprehensa quam alii testes quos ille adversum te, vel quos tu in tuam defensionem curasti producere, receperunt, & inquisitionem factam sub sigillis suis nobis deliter remisere; quam per dilectos filios nostros Gualam sanctæ Mariæ in Porticu & Iohannem sanctorum Cosmae & Damiani Diaconos Cardinales examinari fecimus diligenter, tam tibi quam eidem Brucardo indulta copia disputandi legitimè super ea. Cumque singula nobis per eosdem Cardinales fuissent relata, compiperimus nihil omnino contra te fuisse probatum, immo per testes adversæ partis te de aliquibus objectorum innocentem ostensum, & ideo sapientia Dei eum qui te maculaverat ostendente mendacem, tamquam aurum quod transit per ignem, post persecutio nem hujusmodi clarius refusisti. Vnde nos, qui nequaquam ad ruinam fratrum & coepiscoporum nostrorum intendimus, sed de iporum potius innocentia conga demus, de communis fratrum nostrorum consilio te absolvimus ab objectis, seu verius declaravimus absolutum & clarificatum per ipsa. Quia vero priusquam idem Brucardus nobis talia suggestisset, super eorum aliquibus contra te jam ascenderat frequens clamor, porrosum usque tibi deus purgationem indicere secundum canonicas sanctiones. Sed quoniam per hoc quod cum ventum est ad judicium nihil contra te penitus est inventum, tuam praeteritam quoque famam clarificasse vide ris, temperantia duximus hac utendum, ut si secundum eam quam tibi dedimus disciplinam famam tuam laude vita cau toris adjuveris, etiam à purgatione prætanda te in posterum absolvamus, alioquin tibi secundum instituta canonica indica mus eandem. Suspensionis quoque sententiam quam Helias quondam Burde galensis Archiepiscopus in te tulit pro eo quod confessioni venerabilis fratis nostri Engolismensis Episcopi tuam non adhibuisti præsentiam ab ipso vocatus, quia constituit nobis per testes idoneos, quos super hoc apud sedem apostolicam produxisti, quod eadem sententia post appellationem ad nos rationabiliter interpositam extitit promulgata, decernimus irritam & inanem, teque tali sententia non fuisse ligatum. Datum Romæ apud sanctum Petrum x v. Kal. Febr. anno decimo.

MARGARITÆ ABBATISSÆ
monasterij sancte Marie de sancta Columba de Blendeka, ejusque sororibus tam præsentibus quam futuris regulari vitam professis in perpetuum.

Religiosam vitam eligentibus apostoli cūm convenit adesse præsidium &c. usque annuimus, & præfatum monasterium sanctæ Mariæ de sancta Columba de Blendeka, in quo divino estis mancipate obsequio, sub beati Petri & nostra &c. In primis siquidem statuentes ut ordo monasticus, qui secundum Deum & beati Benedicti regulam atque institutionem Cisterciensium fratrum in eodem monasterio institutus esse dinoſcitur, perpetuis ibidem temporibus inviolabiliter obser vantur. Præterea quascunque possessiones, quæcumque bona idem monasterium in præfenti iustè & canonicè possider &c. usque permaneant, in quibus hæc propriis duximus exprimenda vocabulis. Locum ipsum in quo præfatum monasterium situm est cum omnibus pertinentiis suis; personatum & altare Ecclesiæ sanctæ Columbae de Blendeka, cum obventionibus, decimatione, & aliis pertinentiis suis; Capellam de Soieka ad eundem personatum spectantem, cum decimatione, obventionibus, & aliis pertinentiis suis; de Witeka & de Oudinghesela altaria, cum decimatione & aliis pertinentiis suis, quæ idem monasterium, antequam Cisterciensium fratrum instituta fusciperer, possidebat; mansuram de Sarto Riccarij, cum loco & aliis pertinentiis suis; duas partes decimæ de Streties juxta montem Kaurel, & decimam lini ejusdem loci, cum mansura & aliis pertinentiis suis; tertiam partem decimæ de Rinc, duas garbas decimæ de Mortiers terræ tam cultæ quam inculta, cum duabus mansuris terræ; & duas garbas de Lefolie, partem quoque decimæ de Wivnegeval, cum duabus garbis unius campi terræ tam cultæ quam inculta, & tribus mansuris terræ. Donations præterea cum possessionibus & rebus aliis à bonæ memoriae * Defiderio Morinensi Episcopo vobis & monasterio veftro concessas. Decimas quas tenuerunt W. de Casteller & Henricus de Lefolie in parrochia de Altaribus, cum terris & pertinentiis suis. Quicquid in parrochii de Altaribus, de Bolinghere, & de Curs in decimis, terris, & aliis rebus habetis. Decimas de Curs, quas Petrus & Gunfridus de Sarto Riccarij vobis in eleemosynam contule-

* Eius littera edita sunt 10.
x1. Spicilegi
Dacher. p. 350.

runt. Partem decimam de Kernemare, decimas de Rech, de Timbrona, & de Lingacho in eleemosynam vobis concessas. Duas partes decima de Lidringhere, cum dominio, terris, & aliis appendicibus suis, Tertiam partem decimam de Odinghetum, quam Godefridus laicus in eleemosynam Ecclesiae veltræ concessit. Molendinum quoque & terram adjacentem atrio sanctæ Columbae, cum duodecim denariis annuis & pertinentiis suis. Terram etiam eidem atrio adjacentem que fuerat Eustachij clerici & participum ejus, cum pertinentiis suis. Molendinum quod fuerat Martini Militis, cum pertinentiis suis. Duas raserias tritici, quatuor capones, unam manuram terræ adjacentem molendino de Bruij, & quinque solidos annuos vobis à Bergensi Castellano collatos, quindecim mansuras terræ quæ fuerant Simonis Militis de Roden. Comitatum de Witeka, & quicquid ex dono Castellani ejusdem in terris tam cultis quam incultis, pratis, mansis, aquis, molendinis, & rebus aliis possidetis. Comitatum quem habetis in parochia de Blendeke, cum pertinentiis suis, per munus Philippi quandam Flandrensis Comitis Ecclesiae vestrae concessum. Triginta duas mansuras terræ quas habetis in parochia de sancti Audomari Ecclesiae. Viginti quinque mansuras & dimidiā, & decimam partem unius mansura nemoris, quas habetis in Reihout. Decem mansuras paludis quas Rainaldus Comes Boloniensis & Ida uxor ipsius vobis caritatibꝫ donarunt. Medietatem quoque vallis, cum totius jure dominij, quam Boidinus de Haveskerka vobis donavit, cum pertinentiis suis. Decem raserias bladi Ariens, quas habetis in molendino de Witeka. Quartam partem totius villa de Wenningheval, excepto nemore quod dicitur le Fai. Possessiones quas habetis in parochia de Altaribus, cum decimis, terris, & rebus aliis monasterio vestro collatis. Vnam carrucam terræ, & terras quas possidetis in parochiis de Bosinghere, de Sperleke, & de Guminelinghere, & de Farkenberga. Quadragesima duas mansuras nemoris apud Kercamp. Terram quam habetis apud Hassinghere. Reditus quos in Ariensi parochia possidetis. Septem quarterios avenæ quos ex concessione Huberti de sancto Audomaro habetis. Quicquid in parochiis de Blendeke, de Soieka, de Werdrika, & Rakinhore in terris tam cultis quam incultis, pratis, mansis, & rebus aliis possidetis.

Tom. II.

Quicquid etiam in burgo sancti Audomari & extra in terris, mansis, pratis, paludibus, aquis, vivaris, & aliis rebus habetis. Terram arabilem adjacentem atrio sancti Michaëlis. Terras arables & prata in Werdrika. Quicquid possidetis in parochiis de Rakinhore & de Soieka. Octo mansuras terræ quas vobis Simon Presbyter de Hasbroc intuitu divino concessit. Vnam pisam butyri, & terras quas habetis in parochia de Brokerka. Quinque solidos annuos apud Rubroc. Triginta sex hodos avenæ in parochia de Sudinghela. Sanè laborum vestrorum quos propriis manibus aut sumptibus colatis, tam de terris cultis quam incultis &c. Liceat quoque vobis mulieres liberas & absoltas è seculo fugientes &c. Prohibemus insuper ut nulli sororum vestiarum post factam in monasterio vestro professionem fas sit &c. Discedentem verò &c. Illud distictiū inhibentes ne terras seu quodlibet beneficium Ecclesiae veltræ collatum liceat alicui personaliter dare sive alio modo alienare absque consensu totius Capituli vel majoris aut senioris partis ipsius. Si qua verò donationes vel alienationes altera quam dictum est factæ fuerint, eas irritas esse censemus. Pro consecrationibus verò altarium vel Ecclesiarum, sive pro oleo sancto, vel quolibet alio ecclesiastico sacramento, nullus à vobis sub obtentu consuetudinis vel alio quolibet modo quicquam audeat extorquere, sed hæc omnia gratis vobis Episcopus diocesanus impendat. Alioquin liceat vobis quemcunque malueritis catholicum adire antistitem gratiam & communionem apostolicae sedis habentem, qui nostra fretus auctoritate vobis quod postularur impedit. Præterea cùm communione interdictum terræ fuerit, liceat vobis nihilominus in monasterio vestro, exclusis excommunicatis & interdictis, divina officia celebrare. Paci quoque & tranquillitati vestra paterna in posterum sollicitudine providere volentes, auctoritate apostolica prohibemus ut infra clausuras locorum seu grangiarum vestiarum nullus rapinam seu furtum facere, ignem apponere, sanguinem fundere, hominem temere capere vel interficere seu violentiam audeat exercere. Præterea omnes libertates & immunitates à prædecessoribus nostris Romanis Pontificibus ordini vestro concessas, necnon & libertates & exemptiones secularium exactionum à Regibus & Principibus vel aliis fidelibus rationabiliter vo-

P ij

bis indultas auctoritate apostolica confirmamus & praesentis scripti patrocinio communimus. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum licet præfatum monasterium temerè perturbare aut ejus possessiones auferre &c. Salva sedis apostolicæ auctoritate, & in predicta Capella diocesani Episcopi canonica iustitia. Si qua igitur in futurum ecclesiastica seculariive persona &c. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus &c. Amen. Amen. Amen. Datum Roma apud sanctum Petrum per manum Iohannis sanctæ Mariæ in Coimbridia Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij xi. Kal. Februarij, Indict. xi. incarnationis dominice anno MCCVII. pontificatus vero Domini Innocentij Papæ III. anno decimo.

*ARCHIEPISCOPO ET ABBATI
Majoris monasterij Turonensis.*

Epiſt. 193.

Confirmauerunt fratres Hospitalis Ierosolymitani suam ad nos olim quæ pro Abbatissâ rimoniam destinassent quod dilecta in sanctæ Mariæ Christo filia Abbatissâ sanctæ Mariæ Andegavensis degavensis eos domo elemosynaria quam per donationem illustris memoriae Richardi Regis Anglorum fuerant aſſecuti, & aliquandiu poſſederant in quiete, post appellationem ad nos interpositam spoliare fecerint per potentiam laicalem, & detinere eandem contra justitiam occupatam, Cancellario, Archidiacono, & Præposito de Armeliano Carnot, commilimus causam ipsam; quorum processum postmodum, quia poſt appellationem ad nos rationabiliter interpositam & lite non contentata processerant, irritantes, eandem causam de communi aſſensu partium dileatis filiis Abbatii monasterij novi, Priori sanctæ Radegundis, & Magistro G. Canonicō Piclavensi duximus committendam; qui causam ipsam diligenter examinantes, eandem ad nos remiserunt ſufficienter instruam. Memorata itaque Abbatissâ & Hospitalis procuratore propter hoc nuper in noſtra praesentia constitutis, idem proposuit procurator quod per depositiones testium coram jamdictis judicibus productorum multa conſtabat eſſe probata, per quæ de violentia ipſis illata manifeste liquebat. propter quod reſtituſionis beneficium poſtulabat. Aſſerebat ſiquidem manifeſte probatum quod Abbatissâ predicta, collecta multitudine laicorum, ad domum memoratam aſceſſit, petens instanter ut claves ejusdem domus aſſignarentur eidem. Et licet fratres Hospitalis com-

morantes ibidem vocem ad nos appellatio- nis emiserint, ne quid in ipſorum injuriam fieret, protectioni ſe apostolicae ſupponentes, dicta nihilominus Abbatissa ſecum Andegavensem Præpoſitum ad domum ipſam adduxit: qui cum firmiter präcepſerit eisdem ut Abbatissâ claves domus reſtituerent universas, ipſi juxta mandatum ejus, quem non modicum vereban- tur, eas protinus reddiderunt. Abbatissa vero clavibus receptis ab ipſis, unam par- tem earum Canonici & partem aliam ſuis ſervientibus aſſignavit, eisdem injungens ut fratribus Hospitalis vietualia nullatenus exhiberent nec ab aliis permetterent exhiberi. Qui cum per triduum famis inedia graviter afflitti fuissent, ab eodem loco recedere ſunt coacti. Ideoque cum per multitudinem hominum quam Abbatissa ſecum adduxerat eisdem fratribus, ſicut procurator aſſeruit, fuerit timor ineuiſus, & poſt appellationem ad nos interpositam ipſis injurya videatur illata, qui per impreſſionem domini ſeculari claves ipſius domus reſtituere ac per ſubtractionem vi- tualium ab eodem loco recedere ſunt compulsi, ad domum ipſam procurator jamdictus reſtitui poſtulabat. Pars autem Abbatissæ proposuit in hunc modum, quod cum bona memoriae S. Seneschallus clarae memoriae Henrici Regis Anglorum ſæpedictam domum cum oratorio in fundo prädicti monasterij sanctæ Mariæ de bonis propriis fundaviffet, ac de consenſu dioceſani Episcopi ordo Canoniconum regularium ſecundum beati Auguſtini regula- lam fuifset poſtmodum institutus ibidem, Canonici regulares, quibus fuit domus ipſa confeſſa, eam longo tempore pacifice poſſederunt. Ceterum ſæpedictus Richardus Rex de Ierosolymitanis partibus rediens, dum in custodia teneretur, domum ipſam Hospitaliſſi contulit ſupra- dictis; quibus poſtea venientibus ad eandem ut apprehenderent poſſectionem ipſius, Abbatissâ cum ſuis fororibus contradixit. Verū ipſi tam contradictionem earum quā appellationem ad nos propter hoc interpositam contempnentes, domum ipſam nihilominus intraverunt, & per violentiam ejecerunt Clericos ministrantes ibidem. Cūque prädictus Rex processu temporis didicifſet quod bona ipſius domus uisibus pauperum deputata iidem Hospitaliſſi diſſiparent, Rex idem injunxit ut Hospitaliſſi ipſis exclusis, Canonici, qui fuerant exinde violenter ejecti, domus ipſius administrationem plenariam obtine-